

Caramba®

Fungicid

TEKUĆI KONCENTRAT ZA OTOPINU (SL)

Caramba® je kontaktno-sistemični fungicid za suzbijanje biljnih bolesti na ozimoj pšenici i ječmu i malim namjenama: maku, lanu i gorušći te kao regulator rasta u uljanoj repici.

Samo za profesionalne korisnike. Prodaja dozvoljena samo u originalnom pakiranju i specijaliziranim prodavaonicama. Primjenjuje se prskanjem. Primjena iz zrakoplova nije dozvoljena.

GRUPA	3	FUNGICID
-------	---	----------

Prije upotrebe pročitajte popratne upute. Nikada ne koristiti praznu ambalažu u druge svrhe.

81171346 HR 2093

Sadržaj: 5 L

® = registrirano i zaštićeno ime tvrtke BASF

UPUTA ZA UPOTREBU

Djelovanje i primjena

CARAMBA® je kombinirani kontaktno-sistemični fungicid za suzbijanje biljnih bolesti na:

1. ozimoj pšenici: pepelnice (*Blumeria graminis f. sp. tritici*), smeđe pjegavosti lišća i pljevica (*Septoria tritici* i *Stagnospora nodorum*), rde (*Puccinia recondita*) i smanjene zaraze uzročnikom paleži klasa (*Fusarium spp.*);

2. ozimom ječmu: pepelnice (*Blumeria graminis f. sp. hordei*), rde (*Puccinia hordei*), sive pjegavosti ječma (*Rhynchosporium secalis*) i mrežaste pjegavosti (*Pyrenophora teres*).

Sredstvo se za sve namjene primjenjuje u količini 1,2 – 1,5 l/ha uz utrošak 200 – 400 l vode/ha (120 – 150 ml/1000 m² u 20 – 40 l vode/1000 m²). Sredstvo se primjenjuje prskanjem traktorskim ili ručnim prskalicama;

3. uljanoj repici: koncentrične pjegavosti komuški (*Alternaria brassicae*), bijele truleži (*Sclerotinia sclerotiorum*) i smanjenje zaraze sa suhom truleži (*Phoma lingam*) u količini 1,0-1,25 l/ha (100 – 125 ml/1000 m² u 20 – 40 l vode/1000 m²). Prvo tretiranje treba obaviti u fazi „zelenog pupa“ (BBCH 31-51), a drugo u punoj cvatnji (BBCH 65).

Za regulaciju rasta uljane repice primjenjuje se u jesen u fazи 4-6 listova (BBCH 14-16) u količini 0,7-1,0 l/ha. Sredstvo se u uljanoj repici primjenjuje u količini vode 200-400 l/ha.

Primjena za male namjene na

1. Mak, lan i gorušica – za suzbijanje pjegavosti (*Alternaria papavericola*), koncentrične pjegavosti (*Alternaria spp.*), bijele truleži (*Sclerotinia sclerotiorum*) te kao regulator rasta u količini od 1 L/ha. Sredstvo CARAMBA® primjenjuje se najviše dva puta u vegetaciji, prvi puta u stadiju razvoja 54-58 prema BBCH skali, a drugi puta u stadiju razvoja 71-75 prema BBCH skali, uz najmanji razmak od 21 dan između primjena.

Utrošak vode: 200-600 L/ha

Karenca: 56 dana za mak, lan i gorušicu.

Učinkovitost i fitotoksičnost sredstva Caramba® nisu ispitane na maku, lanu i gorušici. Zato svu odgovornost za primjenu sredstva Caramba® na malim namjenama preuzima korisnik sredstva.

Ograničenja

Smije se primjeniti najviše dva puta u vegetaciji. Primjena iz zrakoplova nije dozvoljena.

Priprema sredstva za upotrebu

Odvojiti dio vode za naknadno ispiranje.

Priprema: Odmjerena količina sredstva pomiješa se s malo vode u posebnoj posudi koja se uz stalno miješanje ulje u spremnik prskalice koji je napunjen 3/4 vodom te se doda potreba količina vode određene za prskanje. Prska se traktorskom ili lednom prskalicom.

Napomena: Trostrukim ispiranjem preostalog sadržaja s vodom maksimalno ćete iskoristiti sadržaj upotrebljenog sredstva. Navedenim postupkom u najvećoj mogućoj mjeri smanjujete mogućnost zagadenja okoliša otpadnom ambalažom prilikom njezina odlaganja i zbrinjavanja.

Miješanje

Miješanje s folijarnim gnojivima nije dopušteno prije fenofaze 31 ozime pšenice i ozimog ječma.

Fitotoksičnost

Ako se sredstvo upotrebljava u navedenim koncentracijama i količinama, na pravilan način i u optimalno vrijeme, ono nije fitotoksično za navedene kulture. To se odnosi na poznate sorte, a nove sorte treba ispitati na fitotoksičnost.

Karenca

35 dana za ječam i pšenicu, 56 dana za uljanu repicu.

Zaštita voda

Sredstvo se ne smije koristiti u zonama sanitarne zaštite vode za piće. Prilikom primjene mora se sprječiti onečišćenje voda, izvora voda i bunara ostavljanjem neprskane zaštitne površine najmanje 20 m. Ostaci škropiva ne smiju se izljevati u kanale i otvorene vodotokove.

Utjecaj na korisne organizme

Ne oštećuje populaciju *Pterostichus cupreus*, *Coccinella septempunctata*, *Pardosa spp.* i *Aphidius spp.* Jako oštećuje populaciju *Typhlodromus pyri*, ali ona nije značajna kod žitarica. Ne oštećuje C i N mikrobiološku razgradnju u tlu.

Otvornost i mjere zaštite

Sredstvo je vrlo otrovno za organizme koji žive u vodi i može dugotrajno štetno djelovati u vodi. Štetno je za ljude i domaće životinje. Opasno je za okoliš. Kod rada ne jesti, piti niti pušiti. Ne prskati protiv vjetra, sprječiti ulazak sredstva u organizam nošenjem zaštitne opreme. Za zaštitu dišnih puteva koristiti protuprašinsku filtersku polumasku

ili polumasku s protuprašinskim filtrom označenim slovom P. Ruke štititi gumenim rukavicama, a tijelo laganim zaštitnim odijelom dugih rukava. Ukoliko prijeti opasnost od prskanja kemikalije za zaštitu upotrijebiti gumenu pregaču. Za zaštitu očiju koristiti naočale ili vizir koji dobro prijanađu, a posebice prilikom uporabe sredstva. Nakon rada treba presvući radno odijelo, a ruke i izložene dijelove tijela oprati vodom i sapunom.

Znakovi otrovanja

Nema posebnih znakova otrovanja. Kontakt s kožom može izazvati preosjetljivost. Prskanje sredstva u oči dovodi do nadraženja. Kod gutanja koncentriranog sredstva mogu se očekivati nespecifični opći simptomi (mučnina, povraćanje, proljev, te poremećaj jetrenih funkcija). Može izazvati oštećenje pluća ako se proguta.

Mjere prve pomoći

U slučaju sumnje na otrovanje odmah pozvati liječnika i pokazati mu ambalažu s pratećom etiketom i uputom za upotrebu. **U slučaju udisanja kapljica** unesrećenu osobu iznijeti iz kontaminiranog područja u dobro prozračenu prostoriju ili na svježi zrak, pacijent mora strogo mirovati, odmah pozvati liječnika. **U slučaju dodira s kožom**, skinuti kontaminiranu odjeću i oprati cijelo tijelo vodom i sapunom, ako se pojave znakovi nadraženja pozvati liječnika. **Kod dodira s očima** isprati oči blagim mlazom čiste vode kroz najmanje 15 minuta tako da čistim kažiprstom i palcem razmaknete kapke, staviti sterilnu gazu preko oka i otici kod okuliste. **Ako je sredstvo progutano** ne izazivati povraćanje. Ako je osoba pri svijesti i spremna na suradnju treba unesrećenom isprati usnu šupljinu vodom i dati popiti čašu vode te ga hitno prevesti do najbliže zdravstvene ustanove ili pozvati liječnika.

PROTUOTROV (ANTIDOT): Posebnog protuotrova nema. Liječenje je simptomatsko.

Način ispiranja ambalaže, postupanje s ostacima sredstva i praznom ambalažom

Praznu ambalažu isprati vodom najmanje tri puta i tekućinu vratiti u spremnik prskalice, a ostatke od ispiranja utrošiti pri tretirajući. Nikada ne koristiti praznu ambalažu za druge svrhe. Neiskorišteno sredstvo i otpadna ambalaža predaju se ovlaštenoj tvrtki za zbrinjavanje opasnog otpada koja će je zbrinuti na propisan način. Nikad ne koristiti praznu ambalažu za druge svrhe. Više informacija o mogućnostima zbrinjavanja otpadne ambalaže i mreži prikupljanja otpadne ambalaže fizičke i pravne osobe mogu naći na mrežnim stranicama Udruge CROCPA (www.crocpa.hr) i tvrtke BASF Croatia d.o.o. (www.agro.bASF.hr).

Postupak čišćenja stroja za primjenu pesticida

1. Nakon završetka tretirajuće potrebno je dobro isprati stroj za primjenu pesticida (rezervoar, pumpu, filtere, cijevi i dizne). Kad se isprazni spremnik stroja za primjenu pesticida cijeli sistem isprati cistom vodom tri puta (trostruko ispiranje). Ostatak škropiva

treba razrijediti s vodom u omjeru od 1:10 uz rad miješalice i kroz sapnice (mlaznice, dizne) nanijeti na prethodno tretiranu površinu.

2. Otrplike 10 – 20 % zapremine spremnika stroja za primjenu pesticida treba napuniti vodom uz pranje unutarnje površine spremnika vodenim mlazom, najbolje uz uporabu integrirane sapnice za pranje.

Uključiti miješalicu na najmanje 15 minuta, a zatim tu tekućinu uz rad miješalice kroz sapnice (mlaznice, dizne) poprskati na tretiranu površinu.

3. Ukloniti sve vidljive naslage. Dobro isprati spremnik stroja za primjenu pesticida čistom vodom. Skinuti i očistiti sapnice (mlaznice, dizne) i filtre čistom vodom. Stroj za primjenu pesticida i sapnice (mlaznice, dizne) treba prati na mjestima gdje sredstvo ne može doprijeti u površinske vode i gdje nema opasnosti za ljudi i životinje. Ostaci vode od pranja ne smiju se preko dvorišnih sливника isputstviti u kanalizaciju i vode.

Mjere zaštite u slučaju nezgode u zatvorenom prostoru i pri prijevozu

1. U slučaju nezgode u zatvorenom prostoru poduzimaju se slijedeće mjere zaštite:

Osoba koja će ući ili se nalazi u kontaminiranoj prostoriji treba obući zaštitno odijelo (zaštitne čizme, odijelo za zaštitu od kemikalija, zaštitne rukavice) i staviti zaštitnu masku s plinskiм filtrom. Razlivena tekućina, posipa se sredstvom koje upija (npr. suha zemlja, pjesak,...), a potom sve zajedno pokupiti u spremnik predviđen i označen za tu namjenu. Nakon toga se kontaminirana podloga dobro opere smjesom vode i detergenta, koja se nakon upotrebe treba odložiti u spremnik sa otpadnim sredstvom.

Ako je prostor zahvatio požar, odmah treba započeti gašenje prahom, s CO₂, s pjenom ili raspršenom vodom uz obveznu upotrebu zaštitnih sredstava za dišne organe (samostalni dišni uredaj na stlačeni zrak). Osoba koja je obavljala čišćenje mora se nakon toga otuširati.

2. Mjere zaštite u slučaju nezgode pri prijevozu:

Ugasiti motor vozila, ugasiti otvorenu vatru i ne pušiti. Osigurati mjesto događaja i upozoriti ostale sudionike u prometu. Uz obveznu upotrebu zaštitnih sredstava, oštēcenu ambalažu odvojiti od neoštēcene. Spriječiti širenje tekućine po okolini posipanjem sa suhom zemljom, pjeskom i izradom opkopa.

Pri pojavi požara odmah započeti gašenje i pozvati u pomoć vatrogasnu brigadu ili DVĐ. O nezgodi izvijestiti najbližu policijsku postaju. Ako dođe do otrovanja, pružiti prvu pomoć i pozvati liječnika. Za potrebe informacije obratiti se na adresu proizvođača/zastupnika. U slučaju onečišćenja rijeka, jezera ili odvoda obavijestiti službu za izvanredna stanja na broj 112.

Mjere zaštite čovjekove okoline od štetnog djelovanja sredstva

Ne smije se prskati po velikoj vrućini i jakom vjetru, kako ne bi došlo do zanošenja sredstva na susjedne kulture, vode, zrak ili na zemlju i tako do zagađivanja životne sredine. Sredstvo se smije primjenjivati samo uz pridržavanje upute za upotrebu. Upotrebljenu ambalažu i neiskorišteno sredstvo uništiti kako je prethodno opisano. Spriječiti onečišćenje podzemnih voda, potoka, rijeka, jezera i mora zbog štetnog

djelovanja sredstva na biljni i životinjski svijet. Pakiranjem treba pažljivo rukovati i pažljivo ga otvarati.

Klaузула о јамству

Brižljivim je ispitivanjima dokazano da je proizvod pogodan za preporučene svrhe, uz pridržavanje upute za upotrebu. Budući da su usklađenja i primjena izvan našeg utjecaja i da mi ne možemo predvidjeti sve okolnosti koje na to utječu, isključujemo svako jamstvo za eventualne štete pri usklađenju i primjeni. Jamčimo za nepromijenjenu kvalitetu proizvoda, ali rizik usklađenja i primjene ne snosimo.

Caramba®

Fungicid

TEKUĆI KONCENTRAT ZA OTOPINU (SL)

Caramba® je kontaktno-sistemični fungicid za suzbijanje biljnih bolesti na ozimoj pšenici i ječmu i malim namjenama: maku, lanu i gorušći te kao regulator rasta u uljanoj repici.

Samo za profesionalne korisnike. Prodaja dozvoljena samo u originalnom pakiranju i specijaliziranim prodavaonicama. Primjenjuje se prskanjem. Primjena iz zrakoplova nije dozvoljena.

GRUPA	3	FUNGICID
-------	---	----------

Prije upotrebe pročitajte popratne upute. Nikada ne koristiti praznu ambalažu u druge svrhe.

81171346 HR 2093

Sadržaj: 5 L

® = registrirano i zaštićeno ime tvrtke BASF

Caramba®

UFI: OWY0-D080-P00C-YR56

1L sadrži METKONAZOL 60 g/l (6,7 % w/w), CAS br.: 125116-23-6

H226 Zapaljiva tekućina i para. H304 Može biti smrtonosno ako se proguta i uđe u dišni sustav. H315 Nadražuje kožu. H317 Može izazvati alergijsku reakciju na koži. H318 Uzrokuje teške ozljede oka.
H335 Može nadražiti dišni sustav. H361d Sumnja na mogućno štetnog djelovanja na nerodenio dijete. H410 Vrlo otrovno za voden okoliš, s dugotrajnim učincima.

EUH401 Da bi se izbjegli rizici za zdravlje ljudi i okoliš, treba se pridržavati uputa za uporabu.

P102 Čuvati izvan dohvata djece. P210 Čuvati odvojeno od topline, vrućih površina, iskri, otvorenih plamena i ostalih izvora paljenja. Ne pušti. P280 Nosit zaštitne rukavice/zaštitno odijelo/zaštitu za oči/zaštitu za lice. P305+P351+P338 U SLUČAJU DODIR S OCIMA: oprezno ispirati vodom nekoliko minuta. Ukloniti kontaktne leće ukoliko ih nosite i ako se one lako uklanjuju. Nastaviti ispiranje. P403+P235 Skladišti na dobro prozračenom mjestu. Održavati hladnim. P501 Odrožiti sadržaj/spremnik u skladu sa Zakonom o otpadu i njegovim podzakonskim aktima.

SP 1: Sprječiti onečišćenje voda sredstvom ili njegovom ambalažom. Uređaji za primjenu sredstva ne čistiti u blizini površinskih voda. Sprječiti onečišćenje odvodnih kanala s poljoprivrednih gospodarstava i cesta.

SP 3: Zbog zaštite vodenih organizama treba poštivati zone sigurnosti od 20 metara do vodene površine.

Rok uporabe: 5 godina, uz pravilno uskladištenje u originalnoj zatvorenoj i neoštećenoj ambalaži.

Datum proizvodnje i broj šarže otisnuti su na ambalaži.

Uskladištenje: Sredstvo treba uskladišti u originalnoj

zatvorenoj ambalaži na prohладnom i suhom mjestu, u posebnoj prostoriji pod klijemom, odvojeno od ljudske i stične hrane te drugih proizvoda, izvan dohvata nestručnih osoba i životinja. Ne smije doći u ruke djece. Čuvati odvojeno od izvora paljenja – zabranjeno pušenje. Skladišti pri temperaturi ne nižoj od 0 °C ni višoj od 30 °C.

Mjere prve pomoći: U slučaju sumnje na otrovanje odmah pozvati liječnika i pokazati mu ambalažu s pratećom etiketom i uputom za upotrebu. Detalje vidjeti u uputi za upotrebu. **Broj telefona za medicinske informacije: +385 1 234 8342.**

Rješenje MPŠ i VG RH: Klasa: UP/I-320-20/05-01/162

Vlasnik rješenja o registraciji: BASF Agro B.V., Arnhem (NL), Freienbach Branch, Huobstrasse 3, 8808 Pfäffikon SZ, Švicarska

Zastupnik za RH: BASF Croatia d.o.o., Slavonska avenija 1b, 10000 Zagreb, Tel. 01/600 0020

Uvoznik za BiH: Sjemenarna d.o.o., fra Didaka Buntića 160 A, 88220 Široki Brijeg, Tel: +387 39 700 000

® = registrirano i zaštićeno ime tvrtke BASF

OPASNOST

